

Olsztyn, dnia lutego 2010 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

P/09/158
LOL- 410-37-17/2009

**Pan
Zdzisław Gadomski
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Ostrołęka**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie skontrolowała Nadleśnictwo Ostrołęka („Nadleśnictwo”) w zakresie udostępniania terenów przez Lasy Państwowe przedsiębiorcom eksploatującym kopaliny w latach 2007-2009 (I półr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 9 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Nadleśniczemu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Nadleśnictwa w badanym zakresie. Ocenę powyższą uzasadnia zgodne z prawem oraz uregulowaniami wewnętrznymi wydzierżawianie gruntów pod wydobywanie kopalin pospolitych. Jedyną nieprawidłowością było nienaliczenie odsetek od nieterminowych wpłat czynszu dzierżawnego przez przedsiębiorców.

1. W okresie objętym kontrolą obowiązywało ogółem 25 umów, na mocy których Nadleśnictwo od 2001 r. do końca I półrocza 2009 r. wydierżawiło grunty leśne dwóm przedsiębiorcom eksploatującym kopaliny ze złoża „Rostki – Borowce – Stylagi” o powierzchni 33,17 ha. Dwie z tych umów, na obszar o powierzchni 11,34 ha, zawarto w okresie objętym kontrolą, za kwotę czynszu dzierżawnego w łącznej wysokości 1.977,7 tys. zł.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Dzierżawca gruntów, z którym Nadleśnictwo w okresie objętym kontrolą podpisało dwie umowy na dzierżawienie gruntów został wybrany w wyniku postępowań przetargowych. Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że postępowania te przeprowadzono zgodnie z procedurami zalecanymi przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie (RDLP), gdyż:

- w oparciu o operaty szacunkowe sporządzone przez rzeczoznawców majątkowych ustalono wysokość wywoławczą czynszu dzierżawionego,
- określono kryteria oceny ofert,
- w ogłoszeniach o przetargach, poza ww. elementami zamieszczono również opis przedmiotu dzierżawy (oznaczenie, lokalizację i powierzchnię nieruchomości) oraz czas trwania umów. Ogłoszenia te zamieszczono na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Nadleśnictwa.

Przed podjęciem działań w celu wyłonienia przedsiębiorcy, któremu wydzierżawiano grunty leśne pod wydobycie kopalin, Nadleśnictwo uzyskało:

- decyzje dyrektora RDLP na czasowe wyłączenie gruntów z użytkowania leśnego,
- potwierdzenie koncesji na wydobywanie kopaliny przez przedsiębiorcę,
- zgodę dyrektora RDLP na wydzierżawienie gruntu.

Wydzierżawiane grunty przekazano dzierżawcy protokolarnie.

2. Analiza treści wszystkich 25 obowiązujących umów zawartych przez Nadleśnictwo na dzierżawę gruntów leśnych pod wydobywanie kopalin pospolitych, obowiązujących w okresie objętym kontrolą wykazała, że do trzech umów, których terminy obowiązywania upłynęły z końcem kwietnia i listopada 2002 r. oraz z końcem grudnia 2007 r., aneksy przedłużające okres ich ważności sporządzono już po upływie tych terminów, w tym w dwóch pierwszych przypadkach nastąpiło to po upływie ok. pięciu lat od terminu wygaśnięcia umów.

Należy podkreślić, iż Nadleśnictwo skorzystało z prawa dokonywania zmian w treści obowiązujących umów, w taki sposób, aby w większym stopniu zabezpieczyć interesy własne oraz interesy Skarbu Państwa. I tak w dniu 31 lipca 2008 r. dokonano aneksami następujących zmian:

- ustalono zasady rozwiązywania umów z miesięcznym okresem wypowiedzenia (w 15 umowach),
- zobowiązano dzierżawców do użytkowania gruntów zgodnie z celem dzierżawy, bez prawa ich odstępowania osobom trzecim bez zgody wydzierżawiającego (15),

- ustalono obowiązek przywrócenia właściwości gruntu przez przeprowadzenie rekultywacji w kierunku określonym przez organ koncesyjny (19).

3. Nadleśnictwo wyegzekwowało od dzierżawców wszystkie należności w umownych wysokościach, w tym przede wszystkim raty czynszu dzierżawnego, roczne opłaty z tytułu wyłączenia gruntów leśnych z eksploatacji oraz jednorazowe odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu. Skutecznie egzekwowano też kary umowne za każdy miesiąc zwłoki od dzierżawców trzech działek, którzy do dnia kontroli nie dokonali ich zwrotu Nadleśnictwu.

Nie w pełni jednak monitorowano terminowość wnoszenia przez dzierżawców wpłat z tytułu czynszu dzierżawnego. Stwierdzono bowiem, że przez przeoczenie nie naliczono odsetek za zwłokę w ośmiu przypadkach opóźnień płatności czynszu, które wynosiły od 2 do 135 dni. Odsetki te, w łącznej kwocie 1.829,29 zł, naliczono i wyegzekwowano dopiero w trakcie kontroli NIK.

4. Na podstawie kosztorysów inwestorskich oszacowano, iż w latach 2007 – 2008 zrealizowane zadania (budowa, modernizacja i odtworzenie dróg leśnych) wymagały zużycia 19 tys. m³ kruszywa naturalnego, o szacunkowej wartości netto 368,6 tys. zł. W okresie tym wpływy netto Nadleśnictwa z tytułu czynszu dzierżawnego od przedsiębiorców wydobywających kruszywo naturalne wyniosły 863,7 tys. zł.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Nadleśniczemu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Z poważaniem